

TOSCA

Felújítás a szegedi operában

Bemutató értékű felújításnak mondják azokat az opera premiereket, ahol korábban, évekkorábban játszott darabot tűznek műsorra. A rendező felújítja a színpadot (esetleg teljesen átrendezi), énekesek debütálnak, a zenekar újra előveszi a stímmeket, s a rutinból ugyan még játszható szövegeket alaposan átgyúrja, „kigyakorolja” velük a karmester.

A szegedi színház szombati Tosca előadása ilyen bemutató-felújítás volt. Az előadás képernyőre kerül, ezért a szorgalmas tévékamerái már szombaton működtek — s amikor működtek, a kért erős fényvel igencsak zavarólag hatottak. Félreértés ne essék, örülünk a szegedi társulat újabb sikerének, hogy Tosca produkciójuk is képernyőre kerül, de talán a próbafelvételek ideje nem feltétlenül a bemutató — ilyesfajta illúziórombolást még az előzetesen elmondott bocsánatkérés sem ment.

Versényi Ida nagyjából és egészében a Puccini opera hagyományos színpadát állította be — csupán néhány akciót módosított. Így Cavaradossi, a festő, nyíltzsinór freskón próbálgatja ecsetjét az első felvonásban, s miközben a képáriát éneklő: „két női arc búját, ime együtt csodálom” — a falra pingált képről csontoscsúnyácska vonásokkal nem a legbűbösőbb női arc néz vele (és a közönséggel) farkasszemet. Scarpia bevonulása viszont félelmetes. A második felvonás kínzókamra-szituációja nagyobb hangsúlyt kapott a korábbinál — ez szerencsés. Szerencsétlen viszont a harmadik felvonás bevezető bástyafokon, üres színen, két olyan strázsát masztróztatni, akik még véletlenül sem csinálják együtt a balra-jobbra átot. A Scarpia-tábor jellemzése

Siflis József felvétele

Tosca (Harmath Éva) a meggyilkolt Scarpia (Littay Gyula) holttesténél

viszont remekül (ha egyik-másik alakjában túlzottan is ellenszenvesre) sikerült. A bemutató legerősebb támpontja a Vaszy Viktor vezette zenekar — artiztikusan, szenvedélyesen, kitűnően muzsikált ez az együttes, a partitúra érezhetően biztos tudatában, a karmester dinamikus, nagyvonalú irányításával. Harmath Évának talán Tosca a legideálisabb repertoár-szerepe: Tosca imája méltán kapott vastapsot. Vadas Kiss

László egyéniségéből fakadóan energikus-magabiztos Cavaradossi volt, nagyon szép (de néhány mattszínű) hang megoldásokkal. Teltalát Littay Gyula Scarpiaja is — ám nála sem hiányoztak gyengébb pillanatok, baritonja némelykor elszürkült. A kisebb szerepekben hallott Sinkó György, Juhász József és Halmágyi Mihály kifogástalan énekesi-színészi teljesítményt nyújtott.

N. L.

Tavaszi hangverseny

A Szegedi Tanárképző Főiskola 1. sz. gyakorló iskolájának szombat esti hangversenyén — a Zene-művészeti Szakiskola nagyszalagteremben — az iskola három kamarakórusa és három kamarakórusa mutatta be műsorát: igényes művészi felkészültséggel.

A zenei tagozat alsó osztályából alakult Kodály gyermekkorús Sinkó Györgyné tanárnő vezényletével üde hangon, bársonyos hangzással énekelte. A Mozart gyermekkorús dr. Baranyi Albertné tanárnő vezényletével Palestrina művének stílusos megszólaltatásával és Kodály: Badacsonnyal szemközt című művének virtuóz előadásával tűnt ki. A Bartók gyermekkorús Erdős János vezényletével különösen Bartók és Kodály műveinek kiforrott előadásával bizonyította képességeit. Üde színpalt jelentett a 7. zenei osztály népitánc bemutatója. Az iskola tavaszi koncertjének befejezéséért a közel 200 tagú összalag Balázs: Szállj forradalmi láng és Kodály: Békedal című művét adta elő.

Szegedi lány az országos szavalóverseny győztese

Szegedi győzelemmel zárult vasárnap Szolnokon a kulturális hetek keretében megrendezett Tanácsköztársasági Művészeti Szemle szavalóversenyének országos döntője. A háromnapos versenyt Fekete Gizella, a vizügi igazgatóság dolgozója nyerte, harmadik, a szintén szegedi Novák Zoltán lett. Az öt fődíj közül tehát kettő Szegedre került. A zsűri három második helyet adott ki, Veszprémnek, Debrecennek és Szolnoknak jutott egy-egy. S mivel Gyűrki István kapta az egyik különdíjat, e' sópró volt a szegediek főlénye.

Szegedi győzelemmel zárult vasárnap Szolnokon a kulturális hetek keretében megrendezett Tanácsköztársasági Művészeti Szemle szavalóversenyének országos döntője. A háromnapos versenyt Fekete Gizella, a vizügi igazgatóság dolgozója nyerte, harmadik, a szintén szegedi Novák Zoltán lett. Az öt fődíj közül tehát kettő Szegedre került. A zsűri három második helyet adott ki, Veszprémnek, Debrecennek és Szolnoknak jutott egy-egy. S mivel Gyűrki István kapta az egyik különdíjat, e' sópró volt a szegediek főlénye.

A rádió június 2-án délelőtt közvetíti felvételről az ünnepi műsort, ekkor a szegedi közönség is hallhatja két legjobbját.

Zs. L.

Gyulai nyár

Gyula, a Körösök vidékének kisvárosa az idén is gazdag nyári programmal várja vendégeit.

Az Erkel-diákünnep rendezvénysorozata nyitja meg a sort most csütörtökön, május 22-én. Négy napon át középiskolások és ipari tanulók 11 művészeti ágban mérkőz össze tudásukat. A Várszínház idei műsortervében is hű maradt a korábbi elképzelésekhez: történelmi játékok bemutatásához kíván válni. E nyáron ma élő szerző művét viszi színpadra: Jékely Zoltán Fejedelmi vendég című történelmi játékát. A bemutató július 4-én kerül sor. A következő bemutató július 19-én Lope de Vega A jurfangos menyasszony című klasszikus vígjátéka. Július 6-13 között hetedik alkalommal kerül megrendezésre az Eszperantó Nyári Egyetem.

Az időszaki kiállítások is rangosnak ígérkeznek. Ezek közül is kiemelkedik a nagy érdeklődésre való tekintettel újra bemutatásra kerülő Kohán — emlékkiállítás.

Fekete Gizella, a győztes

verseivel szerepelt. Baranyi Ferenc Láncc, láncc, eszterlánc című versének figyelmesebb, szuggesztív elmondásával lett különdíjas Gyűrki István.

Nem ért el helyezést, de jól szerepelt Tolnai Mária, Dubez György, Lovászi József és Fodor Etelka is.

Bár egyéni verseny volt a szolnoki, mégis öröm volt felügyelni arra, hogy egyedül a szegedi KISZÖV Mi-

Tudományos tanácskozás

Hétfőn kétnapos tudományos tanácskozás kezdődött a Technika Házában a hazai gyártmányú audiovizuális nyelvoktató berendezésekről. A szimpóziumon beszámolókat a nyelvi oktató berendezések fejlesztésének problémáiról és ismertették a hazai ipar által gyártott berendezéseket.

Mi tekinthető üzemi balesetnek?

B. L.-né férje az üzemben balesetet szenvedett. Az üzemi vezetősége szerint a baleset nem minősül üzemi balesetnek. Kéri, hogy ismertessük, mi tekinthető üzemi balesetnek, valamint azt is, hogy ilyen esetben az üzemi milyen károkat köteles megfizetni?

Az üzemi baleset meghatározásánál a munkajogi és a társadalombiztosítási szabályok nem azonosak. A munkajogi szabályok szerint üzemi baleset, ha a vállalat dolgozóját — függetlenül attól, hogy a baleset munkaidő alatt vagy azon kívül — a vállalat telephelyén, vagy azon kívül a vállalat rendelkezése folytán, vagy a vállalat érdekében végzett munka során érte. Ide értendő a kiküldetés, külszolgálat, kihelyezés stb. alkalmával a munkával összefüggésben bekövetkezett baleset is.

A társadalombiztosítási jogszabályok szerint üzemi baleset: a munkaviszonyból eredő kötelezettségek teljesítésével összefüggésben az üzemben vagy az üzemen kívül bekövetkezett baleset.

A dolgozó egészsége vagy testi épsége sérelméből eredő károk megtérítéséről szóló érvényes rendelkezések

kimondják: a vállalat (üzem, termelőszövetkezet stb.) — ha egyébként a felelősség alól nem mentesül — köteles megtéríteni az üzemi balesetet szenvedett dolgozó teljes kárát, így az üzemi baleset folytán elmaradt jövedelmet, a dolgokban keletkezett károkat, valamint a balesettel kapcsolatos költségeket és kiadásokat is.

A munkajogi szabályok értelmében az üzemi balesetet szenvedett dolgozónál elmaradt jövedelmének a kiesett keresetét kell megtéríteni, vagyis a természetben, illetve pénzben megállapított munkabért, továbbá azoknak az egyéb rendszeres szolgáltatásoknak a pénzbeli értékét, amelyekre a dolgozó munkaviszonya alapján a munkabéren felül jogosult, ha azoknak a baleset bekövetkezését megelőzően rendszeresen igénybe is vette. Meg kell téríteni a dolgozónak azt a kárát is, amely a baleset folytán ruházatában, használati tárgyiban, vagy a nála levő egyéb dolgokban keletkezett. Tartozik megtéríteni a vállalat a dolgozó olyan költségeit és kiadásait is, amelyek a baleset következményeinek elhárításához szükséges, például feljavított élelmezési költség stb. Végül meg kell a vállalatnak téríteni a balesettel kapcsolatos egyéb indokolt költségeket, például a beteggel közös háztartásban élők indokolt beteglátozási költségeit.

A kártérítésre az igényt a dolgozó a vállalat igazgatójának nyújtja be. A vállalat a kártérítést 30 napon belül köteles kifizetni, illetve, ha a benyújtott igénnyel nem ért egyet, arról a dolgozót 30 napon belül köteles értesíteni. Elutasítás esetében, ha a dolgozó az igényét fenntartja, panasszal a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz fordulhat.

A társadalombiztosítás jog szerint az üzemi balesetet szenvedett részére az üzemi baleset következményeinek gyógykezeléséhez szükséges orvosi gyógykezelést, gyógyszeres kezelést, gyógyvizeket, gyógyászati segédeszközöket, fogpótlást térítés mentesen, időbeli korlátozás nélkül adja. A négy kilométernél hosszabb út megtétele esetében az útiköltséget teljes egészében megtéríti. A táppénz időbeli korlátozás nél-

kül folyósítja függetlenül attól, hogy az üzemi baleset megelőzően hány napot volt biztosított.

Olvasónknak azt tanácsoljuk, ha férje balesetét a vállalat üzemi balesetnek nem ismeri el, illetve vitatja, a baleset üzemisének megállapítása végett forduljon panasszal a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz. Abban az esetben, ha a baleset üzemisének elismerésével kapcsolatban a társadalombiztosítási szervvel összefüggésben merül fel, kérjen határozatot. Ha azzal nincs megelégedve, a baleset üzemisének megállapítása végett keresettel forduljon a járásbírószághoz.

Dr. V. M.

A tanárképzés helyzete

Hétfőn délelőtt Debrecenben, a tanítóképző intézetben ötven tanár és 170 hallgató részvételével megkezdődött a tanárképző főiskolák, a tanító- és óvónőképző intézetek küldötteinek VIII. országos szakmai konferenciája. A Művelődésügyi Minisztérium pedagógusképző osztályának és a KISZ Központi Bizottsága egyetemi és főiskolai osztályának közös rendezésében háromnapos tanácskozást tartanak a tanár- és tanítóképzés helyzetéről.

Fekete, horganyzott és műanyag bevonatú

gépfonatok, tüskéshuzal, kötöző- és feszítőhuzalok

teljes választékban kaphatók a

VAS- ÉS EDÉNYBOLT VÁLLALAT SZAKÜZLETEIBEN

DL 61

Épült: 1957—1969

Munkásszállodák a Kátay közben

(83.) A Héjjas Imre által tervezett kendergyári leány szállás társalgójából készült a fényképfelvétel. Az üveg-falon át lehet innen látni a „szomszédvárra” is, melyet a városi tanács építtetett néhány évvel ezelőtt. Mindkét szálloda százzemélyes.

KEDD, 1969. MÁJUS 20.

DÉLMAGYARORSZÁG 5